

1942

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X FRIHETEN X
XX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kvelden før slaget !

I denne våren går vi alle omkring med den kjensle at nå nærmer selve dagen for det avgjørende slaget sig i denne historiens største og uhyggeligste krig. Millionhærene vil tørne sammen ute ved frontene. Alle verdens tekniske vidundere til lands, tilsjøs og i lufta vil bli satt inn i dette avgjørende og ødeleggende slag. Mennesker vil falle, Vi blir selv vitne til det Ragnarok som vår gamle norrøne gudelære har spådd den gamle verden.

Det er mørke, men ikke mystiske og overnaturlige krefter som har satt dette uhyggelige spillet iscene. Det har været planlagt og forbedret i årevis av ev klikk imperialister i verden som stadig har levet av utbytting og rov og ran av mennesker og nasjoner. Nasjonalsosialismen og fascismen var rendyrkingen av denne sosiale perversitetet. Folk etter folk blev fanget inn og kvalt av disse krefter og folkenes beste sønner og menn blev stilt op mot muren. Brutaliteten og perversiteteten blev satt op til læresetninger i digre bøker og innprentet de unge som høyeste livsspel. Alt menneskelig blev hånet som unatur. Det blev skapt en moral om herrefolkets rett og undersåttenes plikter. Fridommens og framstegets fankelbarere blev fengslet og skutt!

Det gjaldt tilslutt selve fridommens være eller ikke være i verden. Det blev klart for alle at friedom og folkestyre ikke bare var et nasjonalt, men i første rekke et internasjonalt spørsmål som vedkom hver enkelt av oss. -Alle frie folk reiste seg til en mektig og smalt front mot barbariet, Sovjetsamveldet, verdens forpost mot fascistens og krigens krefter, kinesernes og de færvende folkeslags tallrike rilløner, den angelsaksiske verden og alle fridevolskende menn og kvinner i de undertrykte land. Fridommens seier er nå sikret. Slaget imorgen skal fullende barbariets undergang.

For oss nordmenn er kampen klar. Vår fridevmsstrid begyndte ikke den 9 april 1940, men var en strid som har pågått i halvannet hundreår. Våre beste sønner og døtre er nå med i denne tyngste kamp i vår historie. For dem er krigen bittert alvor, noe mer enn et rasjuneringspørsmål eller en innteresant prat over kaffesurrogaten. Vi har skapt en fast indre front av alle nordmenn, og ute i verden kjemper landsmenn skulder til skulder med fridevmsens stridsmenn fra andre underkuede folk. Mange av disse underkuede har kanskje aldrig kjendt hvad virkelig fridevms er, men hundrårs trelledom fra fremmede imperialister og egne svikere har likevel ikke kunnet sløkke ut denne fridevmsflammen i deres bryst. De er alle herdet og stålsatt i denne strid mot fremmede herre som søkte "livsrom" i deres fedreland. Den polske nasjonalsangen tar til med disse ord: " Ennå er ikke polen tapt, så lenge som vi lever". Slik er den ånd som alltid trasset fremmedåket og som fyller alle patrioter idag.

Slik er også vår nasjonale fridevmsstrid en internasjonal strid som den er det for hvert folk. Og alle disse stridsmenn som idag kjemper for fridevms og fred, kjemper ikke for en imperialistisk "fred", en fred som i seg selv bærer spiren til ny urett og ny krig. De ofrer sitt liv for en fred som en gang for alle skal sikre retten og lykken for alle mennesker av alle religioner og folkeslag, en verdensordning bygget på likhet og rettferd. Derfor er det hevdet at vår seier vil innlede et nytt tidsrom i historien.

Nettop i dette stykket er denne krigen så ulik den færrige. Det er en avgjørende forskjell på de krigsmål verden stiller seg idag og de som blev satt færrige gang. Målet er en verdensordning som sikrer folkestyre og sosial rettferd for alle folk, ikke bare de underkuede av idag, men i like stor grad for de overvunne av imorgen, -for de tyske og

italienske folket. En er idag fullt klar over at social urett, arbeids-
se, det ene menneskets utbytting av det andre, også er hovedårsaken til
ufred mellom folkene. Under forrige verdenskrig gjorde dette synet seg
gjellende vesentlig bare fra arbeiderrørsla sin side. I dag er det i
ferd med å slå igjennom overalt. Også de ledende statsmenn i England
og Amerika hevder dette prinsipielle synet for den sosiale etterreis-
inga etter krigen og det er disse idealer verdens folk kjemper og dør
for idag. Selve kampen for fridommen er også kampen for rettferd og
menneskelighet, selv om vi i dagens strid ikke kan bruke menneskelighet
mot en fiende som aldrig har lært dette omgrep å kjenne, så lenge vi
har fiendens militærhæver på nakken. Men som morgendagens seierherrer
vil historien da stille dette krav og ansvar til oss.

Orkla Gruber, som nå arbeider helt for tyskerne, har vært utsatt for et
attentat så verket nå må stå i 4 måneder. 3 menn overfalt og klorfor-
merte vakta og sprengte transformatoren. Tyskerne mener det ikke kan
være bygdefolk som har vært ute, og det er så vidt vi vet ikke foretatt
represalier mot dem ennå.

Bjarna Barby, "fylkesøkonomisjef" for "Stor-Oslo fylke" av NS og fhv.
reisesekretær i Blå kors er utnevnt til reviderende kappelan i Gamle
Aker menighet. Fyren het tidligere Bjarne Olsen og gjorde seg kjent
i sin tidligere bransje ved et større underslag.

Tyskerne har sendt instruksjoner til den "norske" presse der det heter
at den ikke må omtale britiske flyåttak på Tyskland og at de vil betrak-
te alle meldinger om russisk framgang som bolsjevikisk propaganda. Ing-
en ting må bli sagt om de forholdsregler som er tatt mot prestene og en
må heller ikke ta inn uttalelser av disse.

I Holland er praktisk talt alle offiserer og kadetter arrestert og sen-
dt i tysk konsentrasjonsleier. Det er tatt 500 gisler som tyskerne tru-
er med å skyte i tilfelle det ikke blir slutt på sabotasjen. Det fore-
går også massetransport av hollandsk arbeidskraft og fanger til arbeid
i Tyskland og til de hørtatte områdene av Sovjetsanveldet.

Den polske fridomsdagen den 3 mai blev det trass i strengt forbud flag-
get en mengde steder i Polen. Det blev lagt kranser på den ukjendte
soldats grav og tusenvis av polakker gikk i taus demonstrasjon forbi
gravens så tyskerne måtte gripe inn og sprengte demonstrantene. Videre
blir det meldt fra Polen at professoren for den polske landbrukshøgs-
skolen Stanisky og en annen polsk professor Ryssko... er død på grunn
av den behandlingen de har vært utsatt for i konsentrasjonsleiren.

Minnisterpresidenten für die besetzten norwegischen Gebiete har etter
foretatt en "statshandling". Denne gangen er det så og så lang straff o.
s.v. for alle de som yter hjelp til de nordmenn som har blitt offere for
det tyske barbariet. Vi takker for hjelpen. En sterkere appel om å slut-
te op om vår illegale front kunne vi ikke få.

I Tyskland er det tatt nye forholdsregler mot arbeiderne. I en offisi-
ell erklæring blir det truet med de strengeste straffer for dem som ska-
der disiplinen i bedriftene. En korrespondent for Svenska Dagbladet mel-
der om særlige vaktpatruljer i post og jernbane-etaten.

Krinkastingen i Praha avbröt sendingen den 27/5 og meldte at det hadde
vært foretatt attentat mot "riksprotektor" Heydrich. Nærmere enkelthet-
ter ble ikke gitt og det ble heller ikke meldt om Heydrich kom tilska-
de. Det er nå krevd strenge straffer og almindelig portforbud over he-
le Tsjekoslovakia.

I Mannheim i Tyskland, som i det siste har vært utsatt for harde enges-
ke bombardemanger, er 14 tyskere dømt til døden og skutt. De hadde drev-
et "kommunistisk virksomhet" og gitt ut illegale aviser. Av omsyn til
folkestemningen er dødsdommene hemmeligholdt i Tyskland, men det uten-

iske "nyhets"byrået Transocean offentliggjorde den ved et feiltak.

Det engelske arbeiderparti åpnet sitt 41 landsmøte i London den 25 mai. Det talte 300 representanter og satt sammen i 4 dager. Under full offentlighet har de diskutert nasjonale og internasjonale spørsmål idag. Ved krigsutbruddet i 1939 gikk arbeiderrørsla i England etter en del strid inn i borgfredspolitikken. De nye valgene i 1940 blev utsatt til etter krigen, og det skulle bare foretas suppleringsvalg om en representant døde eller falt fra, og det skulle ikke i noe tilfelle være parti-strid på slike valg, men representanten tas ut etter styrkehøve i parlamentet. Sia nederlaget i Frankrike og Norge i 1940 har det vært samlingsregjering med Churchill i brodden. Borgfreden har allikevel ikke ført til at det politiske liv sovnet av. Det har vært harde diskusjoner i parlamentet om regjeringens politikk, og det har ført til flere omdannelser for å imøtekomme folkeviljen. Det er allikevel ikke partipolitikken, men krigsstemningen som preger landet idag. Folkestemningen i England krever den annen front og tar til å bli utolmodige. Tydeligst kommer kanskje dette til orde i lord Beaverbrooks presse. Han var tidligere en kjendt antikommunist, men etter et besøk i Sovjetsamveldet har han av alle krefter gått inn for hjelp til Sovjetsamveldet. Dette svarer helt ut til folkestemningen. I sin tale takket også Churchill publikum for at det ikke bad om fred i det tredje krigsår, men hensynsløs kamp mot fienden. Dessuten er en nye optatt med å diskutere krigsmålene - ikke minst av omsyn til stemningen i det tyske og italienske folk, som har vært endel fangot inn av propagandaen om "plutokratenes krig". Det engelske folk husker også nøden og de millioner arbeidsløse etter siste krigen, og vil være sikker på at det blir skapt en bedre og rettferdig verdensordning denne gang, også for det tyske og italienske folk. Utenriksminister Eden gikk svært langt på dette punkt i sin tale og karakteriserte varig fred som en utopi såframt det ikke kom et omskifte her så en undgikk underernering og arbeidsløyse i framtida. Bare en viss gruppe høykonservative i England reagerte mot dette. Ellers har kullsituasjonen forverret sig endel på grunn av øket krigsproduksjon og utkommandering av gruvearbeidere. Det er nå rasjonering av kull til privat forbruk og arbeiderrørsla har krevet at gruveindustrien blir nasjonalisert. Denne rasjoneringen har vakt endel motstand hos de konservative som også protesterer mot kontroll av private beholdninger. Det har også vært endel misnøye innen arbeiderrørsla med at dens stilling i regjeringa ikke svarer til innflytelsen i folket og borgfredspolitikken har været kritisert endel. Med overveldende flertall vedtok dessuten Arbeiderpartiet en resolusjon om krig uten kompromisser med Hitler.

Charkovslaget har nå pågått sin 12 mai og har vært et av de største slag i denne krigen. Offensiven som blev satt igang av russerne gikk ikke i første rekke ut på å ta byen tilbake, men på å tilintetgjøre i størst mulig utstrekning de tyske styrker som skulle settes inn i den tyske våroffensiven. Likevel har russerne brutt ned den første forsvarslinje rundt byen og trengt langt inn i den andre ved byens forsteder. En rekke nye steder er erobret tilbake og blir nå befestet til nye framstøt. Det er ennå ikke mens dette skrives kommet noen samlet oversikt over resultatene, men tyskerne har hatt enorme tap av mennesker og materiell, et tap som svarer til 2-3 tankdivisjoner. Von Bock har satt igang mot-åttak som alle er slått tilbake og det er tyskerne som har måttet kjempe der russerne ville, ikke omvendt. Alt snakk om at russerne er omringet savner ethvert grunnlag. Ved Krasnograd har russerne trengt dypt inn i de tyske linjer. Den 27/5 meldte Moskva radio om nye seirer tilsjøs. Russerne har i den siste tid senket 5 forsyningskip, 2 kryssere og 2 patruljebåter.

Studenteforeningen i Danmark, en slags samorganisasjon av de ymse studentlaga i Danmark og som omfatter de fleste studenter, holdt årsmøte for

ei tid sia. På årsmötet forelå ei søknad fra Danmarks Nationalsosialistiske Arbejderpartis Studentergruppe (DNSAP) om å bli optatt i Studenterforeningen. Søknaden blev avslått og det ble vedtatt en resolusjon der det heter at Studenterforeningens oppgaver er å arbeide for Danskhet på folkestyrets grunn og kan derfor ikke tillate noe medlemskap fra DNSAP.

Det danske dagbladet "Politikken" behandler i et stykke Nasjonalgalleriets "utstilling" i Oslo "Kunst og ukunst". Det heter her bl.a. : "Hos oss vekker det opmeksomhet at malere som Olaf Rude, Harald Giersing og Vilh. Lundström er kommet på svartelista og deres arbeider er utstill som eksempel på ukunst. Dette tyder på at utrenskinga ikke bare gjølder utskielisene, det dårlige og talentløse, som finnes innom den moderne kunst som innom den gammeldagse, og i Norge såvel som her hjemme, men at det er tale om en sortering etter retningslinjer som ligger utenfor det kunstneriske. En kan mene hvad en vil om malerkunsten i vår tid, og kanskje er det ikke særlig høyt sammenlignet med andre perioder i kunsthistorien. Men ingen kan være blind for at det i de 20 - 30 år heri Onsager kaller for forfellsperiode er skapt tallentfull og levedyktig kunst.- Kunsten står ikke stille. Den kan ikke føres inn under faste regler for hvordan den skal være. Dens uttrykksform bestemmes hverken av museumsdirektører eller av publikum. Den vil leve og gro etter sine egne lover trass i all forsök på å binde den til vedtatte uttrykksformer

Fra Aten blir det medlt at universitetet i byen er stengt, da det mellom studentene har forekommet utslag av "sviktende diciplin". Okkupasjonsmakten hevder at stengningen er foretatt på "gresk" initiativ.

Lærerstriden har satt grå hår i hodet på mangen nasist. Den endte jo med et grundig nederlag for NS som måtte gi seg på kravet om medlemskap i "lærersambandet", og lærere som nekter og stå i sambandet underviser nå som før. Dette har voldt strid mellem nasistene innbyrdes. Mange vil ikke være med på et slikt tilbaketog. Det har forekommet at NS-skolebestyrere har nektet å lystre partiordren om å åpne skolen igjen. Vi har et slikt tilfelle fra Aurskog. Der har "lagfører" distriktslege Wahl nektet å åpne skolen da lærerne framleis ikke står i sambandet. Han har derfor røket udi hår med "kretslederen" for Nedre Romerrike, en viss herr Halland som også kaller seg fylkesleder og skoledirektör. Da herrene ikke har kunnet bli enige om hvem som egentlig er høyest på strå, har Halland klaget til "landslederen" herr Sæther, og forlangt å få dr. Wahl fjernet fra skolen. Det er vist ikke så greit med dette førerprinsippet.

Det har i den siste tida ofte forekommet eksplosjoner ombord på tyske skip i norske havner, bl.a. i Trondheim. Det har vist seg at det var en gjennomført sabotasje av de tyske skipsmannskapene. En rekke av dem er allerede skutt. Ved eksplosjonene i Trondheim omkom det mange tyskere og en rekke lagerhus blev ramponert. Skipene der skulle nordover til Murmanskfronten.

*Vi tyske opdragere må frafor alt frigjøre oss for den forestilling at vi i første rekke er formidlere av vitenskapelige kunnskaper. Den kommende krig skal bli den prøve som viser om den tyske lærerstand har vært en dualig tjener for det tyske folket i det tredje riket". (L. Gräbeberg, rektor for Augusta-skolen i Berlin.)

LES OG GI VIDERE. SE OPP FOR ANGIVERE:

STOL ALDRIG PÅ EN N.S. MANN.

SPÖR ALDRIG HVOR AVISA KOMMER FRA ELLER HVEM SOM LAGER DEN.